

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπας ἡ δις, λ. 40, τρίς ἑως ἑκάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ἀπὸ τῆς αὔριον ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες τὸν

ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

(ΕΚΤΑΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Θεσσαλονίκη, Αὐγουστος.

Φίλτατε,

Με γράφεις ὅτι εἰς ἀγὼν πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ ὁ περὶ **Μακεδονίας ἀγὼν** καὶ ἐγὼ ἀποβλέπων εἰς τὴν προέλευσιν τῆς ἐπιστολῆς σου, ὡς νὰ ἀνέμενον κιτρίνην τινα σημαίαν ζωγραφιστήν, σοὶ ἀπαντῶ ὅτι ὁ καιρὸς τῶν ἀγωνιστῶν διὰ τοὺς Ἀθηναίους παρήλθεν. Αἱ ἰδικαὶ σου διόπτραι βλέπουν πανταχοῦ πολιτικὴν ἀπατῶνται· ὅ,τι βλέπουν δὲν εἶνε πολιτικὴ, εἶνε ὁ περὶ ἄρτου καὶ λίπους ἀγὼν. Δεῖξέ μου τὸ ἵνδαλμα ἐνὸς Κρίμβελ, ν' ἀποκαλυφθῇ ἀμέσως καὶ νὰ σὲ προσαγορεύσω μέγαν διπλωμάτην, ξανθὲ μου ῥιζίω! Γράψε ἄρθρα πλήρη πεπιεσμένου ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος· ἐξ ἐνθουσιασμοῦ, δυνάμενα νὰ ἀνατιναῶσιν ὅλας τὰς στέγας τῶν καλλιμαρμάρων μεγάρων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν πολιτικῶν σας· εἰσελθε εἰς τοὺς τάφους τῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἀναψιλάφησον τὴν ἀγίαν κόνιν των, ἐπίθες ἐξ αὐτῆς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, στεφάνωσον τὸν νῦν σου μετὰς λαμπροτέρας ἰδέας τοῦ Ρήγα, πλήρωσον τὴν καρδίαν σου ἡρωϊσμοῦ Μάρκου Μπότσαρη, φώτισον τὴν κρίσιν σου μετὰς Κοραΐ, λάβε εἰς τὰ χεῖρά σου σάλπιγγα Γενναδίου, περιβάλε τὸ μέτωπόν σου ἀκτινωτὸν Γερμανοῦ, χύνε λάμψεις ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν σου ἀστραπῶν Κανάρη καὶ Καραϊσκάκη, γράψε τὴν γλῶσσαν τοῦ πατρὸς τοῦ ταλαιπώρου πρωθυπουργοῦ σας, ἐμπνεύσθητι ὡς οἱ Σούτσοι, ἐξάρθητι ὡς ὁ Βύρων, ἀγάπησον ὡς ὁ Ὁθων τὴν Ἑλλάδα, μίσησον ὡς ὁ Διάκος τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος, **τοῦ κάκου, τοῦ κάκου**, οὐδὲν θὰ δυνήθῃς νὰ μεταβάλῃς ἐν Ἑλλάδι. Δύνασαι νὰ φέρῃς ἀνemosτρόβilon, κατακλυσμὸν, σφοδρὸν πόλεμον ἀκατάπαυστον, γενικὴν ἐπανάστασιν ὅλων κατ' ὅλων, τότε, μόνον τότε ἔλπισον—μόνον ἔλπισον—ἐξαγνισμοῦ ἀκτίνης! Ἔως τότε ἔλπιζον ἐπὶ τὸ συμφέρον σου· ἰδοὺ τί σοὶ συμβουλεύουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἕως τοῦ κατωτάτου.

Ὡς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὁ κ. Τρικούπης κρατοῦσε ἐσφραγισμένα **ἐπὶ τέσσαρας μῆνας** — ἀναπάντητα — ἐγγράφα ἀφορῶντα τὴν Μακεδονίαν. Ἐδέησε νὰ ἔλθῃ ὁ ἐντιμος Κοντόσταυλος εἰς τὰ πράγματα ὅπως ἀπαντήσῃ ἰδιοχείρως, ἀκούεις; ἰδιοχείρως—μέγα χρέμα!—καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ γραμματέως, ὡς ἄλλοι συνεθίζουσιν, πρὸς ὅλους αὐτοὺς, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἐπισήμου ἀποστολῆς των τηροῦν σιγὴν καὶ θὰ τηρήσουν. Ὁ κύριος Τρικούπης δὲν σώζει τὴν Μακεδονίαν· μὴ χάνεσαι! Πολιτικὸς ὅστις τυρβάζει μετὰ μικρὰς Ἑλλάδος μετὰ χρυσοκανθάρους, εἶνε τι τερατώδες, εἶνε τι ἀπίστευτον. Καὶ ὅμως ἀληθέστατον. Εἴτε ζήσω, εἴτε φοβίσω σοὶ δίδω τὸ δικαίωμα νὰ παραδώσῃς τὰ ὁστά μου νὰ τὰ γλύψουν σκύλοι πεινῶντες, ἐάν σοι λέγω ὑπερβολὰς. Ἐνεργεῖ ὁ Κοντόσταυλος, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τυπικῶν ἐγγράφων. Ὁ **Σύλλογος τῶν Γραμμάτων** ὑποδεικνύει ὅ,τι θέλει, ὅ,τι πρέπει. Πλάνη παντοῦ καὶ πανταχοῦ συμφέρον· εὐθύνῃ δὲ οὐδαμοῦ. Ὅταν εἶδον τὸν γέροντα Κουμουνδοῦρον τῷ 1881 καὶ τὸν ἡρώτητα περὶ Συλλόγου, ἐμειδίασε μειδιάμα σατανικόν, ἐνῶ συνήθως τὸ μειδιάμα τοῦ ἦν τόσῳ μελιχρόν. Ὁ πρακτικώτατος! πάντα ἐγίνωσκε, πάντων ἀντελαμβάνετο, κατ' οὐδενὸς ὅμως ἀντέπραττε! Τὸ ρεῦμα ἦτο ἰσχυρότερον τῆς καρδίας του, ἀλλ' ἡ καρδία του—μαρτύρομαι εἰς τὸν οὐρανόν—ἦτο ἑλληνικὴ. Ὁλόκληρος ἦτο κομμένος ἀπὸ τὸ ἔθνος του. Εἶδον καὶ τὸν Τρικούπην καὶ ἀντελήφθην τὸν νόθον πολιτικὸν τῆς Ἑλλάδος, ὃν μοῖρα κακὴ ἐφύτευσε μίαν νύκτα αὐτοῦ ὡς **κούτσουρο**, προσωρισμένον νὰ βλάψῃ, νὰ βλάψῃ, νὰ βλάψῃ. Ἐφαγε τὸν Δεληγεώργη, ἔφαγε τὸν Ζαΐμην, ἔφαγε τὸν Κουμουνδοῦρον, ἀν τὸν ἀφήσετα, θὰ φάγῃ τὴν Ἑλλάδα πρὶν ἢ καταφάγῃ ἑαυτόν. Δὲν ἀνήκει εἰς ἑαυτόν· ἀνήκει εἰς τὴν ἐποχὴν του. Εἶνε πλάσμα ἀμαρτιῶν τριῶν γενεῶν Ἑλλήνων· θωπεύσατέ τον· εἶνε σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς σας, ἐγκλημα ἐκ τοῦ ἐγκλήματός σας, πηλὸς ἐκ τοῦ πηλοῦ σας. Θωπεύσατέ τον! Εἶνε ὁ ἐπίλογος καὶ ἡ μαύρη σφραγὶς ἱστορίας ἀμαρτωλῆς.

Ἐκεῖνο ὅπερ ἔλεγον περὶ Τούρκων· ὅπου πατήσῃ, χορτάρει δὲν βλαστάνει, ἐφάρμοσον εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Τρικούπην νὰ εἴπῃς ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Ἐὰν μετέβαινες ποτὲ εἰς Θεσσαλίαν, ἤθελες συντρίψῃς τὸν κάλαμον. Νομάρχης ὁ Θεοχάρης! ὃν ἡ Τουρκία οὔτε εἰσκαθάσῃ θὰ προεχειρίζεν! Ἐὰν λοιπὸν τὴν Θεσσαλίαν δὲν θέλουν νὰ σώσουν, διοργανίζοντες ἐν αὐτῇ νέαν κατάστασιν πραγμάτων, συλλαμβάνοντες πρωτοβουλίας, περιβάλλοντες αὐτὴν δι' ἀγάπης, πο-

λιτισμοῦ, εὐνομίας, μεταφωτεύοντες ἐκεῖ ὅ,τι ἀνθρώπῳ, νεάζον, ὕμνῳ, ζωὸν, αἷμα στάζον ἔχῃ ἡ Ἑλλάς, ἐμποδίζοντες τοὺς δικολόβους, σπρώχνοντες τὰ ὄρεα, ἡλεκτρίζοντες τοὺς Τούρκους, στέλλοντες πέραν τοῦ Ὀλύμπου φιλήατα καὶ κυματισμούς τῆς ἑλληνικῆς σημαίας, τὴν **Θεσσαλίαν**, ἥτις δύναται νὰ θρέψῃ ἐν ἀνέσει τὴν μιστὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἥτις ἡ δυστυχὴς, ἀλγούσα ἀκόμη ἐκ τοῦ πόνου τῶν ἀλύσεων τῆς σφαίρας τοῦ καταδίκου, ἥτις ἐξώγκωσε τοὺς πόδας τῆς, δὲν γνωρίζει, δὲν βλέπει νὰ βαδίσῃ, πῶς θέλεις, δι' ἀγάπην ὅχι τοῦ Θεοῦ, διότι καὶ αὐτὸν πρὸ πολλοῦ τὸν ἔχασαμεν, ἀλλὰ τῆς λογικῆς, πῶς θέλεις νὰ συνδράμουν τὴν Μακεδονίαν, ἣν δὲν εἶδον, δὲν γνωρίζουν, δὲν αἰσθάνονται, δὲν ἀντιλαμβάνονται; Ὁ Σύλλογος! Τὸν Σύλλογον! Διὰ τοῦ Σύλλογου! Ὁ Σύλλογε! Ὁ μακαρίτης Κουμουνοῦρος μοι εἶπε ρητῶς: Ἐκεῖνοι δὲν κἀνουν τίποτε!... Ἐπρωτεῖνα ἀντικατάστασιν προσώπων, ἀλλ' εἰς αὐτά, περὶ Μακεδονίας, τίς ἔχανετο, καὶ τότε καὶ τώρα; Ἰδοὺ ὅτι παριτοῦνται μόνοι των. Ἄρα ὡς ἐροδοδόλησε πόρρωθεν ἡ λάμψις εὐθύνης καὶ ἀποκαλύψεως, ὁ κ. Πανταζίδης, ὁ πρωτοῦργος, ὁ θεμέλιος, ἡ ψυχὴ, ὁ ἀτμὸς, παρρητήθη. Τί ἔκαμεν ἕως τώρα; Ποῖα τὰ ἔργα του; Ποῦ ἡ πνοή του; Ποῦ τὸ φῶσμά του;

Δεῖξον μοι ἕνα περὶ τὴν ἐπίσημον Μακεδονικὴν κίνησιν **ἄνδρα!** Τὰ παληοπαῖδα ὀδηγοῦσιν. Οἱ μαλακισμένοι τὴν διάνοιαν ἐκτελοῦσιν. Οἱ γαστρομαργοὶ μισθοδοτοῦνται. Τὰ ἄχρη περισπαίνονται καὶ ἡ Μακεδονία μᾶς φεύγει, μᾶς φεύγει, μᾶς φεύγει! Ἀνακατώσατε τὰ χαρτιά των σχολαστικῶν σκετῆς **Ὁδοῦ Παρεπιστημίου**. Τί θὰ εὕρητε; Τυπωτάτα: ἐκθέσεις, προζένων, λογαριασμούς, ἀποδείξεις καὶ μωρολογίας, σχολαστικῶν **δασκάλων**. Πουθενά ἡ πρακτικὴ κεφαλὴ; Πουθενά ἡ περίσκεψις, ἡ ἐπιστήμη τῆς ἀγωγῆς τῶν λαῶν. Ποῦ εἶνε ἡ δύναμις ἡ καταβάλλουσα, ἡ δύναμις ἡ ἐγείρουσα;

Ἐντὸς ὀλίγου ἡ Μακεδονία πετᾷ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν Αὐτικῶν, τῶν Λουθηρανῶν, τῶν Ρουμούνων, τῶν Βουλγάρων οὔτινες ὡς ἐκ σατανικῆς συνεννοήσεως ἐργάζονται πρὸς ἕνα σκοπὸν: πῶς ν' ἀποβῇ ἡ Μακεδονία πᾶν ἄλλο ἢ ἑλληνικὴ. Σοὶ ἔστειλα ἤδη ἐν ἀντίτυπον βουλγαρικῷ ἀλαβηταρίου πιστεύω νὰ μὴ ἔπαυσε θυμαζῶν τὸν χάρτην, τὰς εἰκόνας, τοὺς χαρακτῆρας, τὴν μέθοδον, τὴν μικρὰν τιμὴν του.

Εἶδον ἐγὼ μὲ τὰ μάτια μου δυστυχισμένα παιδιὰ νὰ τῇκωνται διότι δὲν μπορούσαν ν' ἀγοράσουν ἀκριβὰ διδασκτικὰ βιβλία. Ἐσκέφην μίαν στιγμὴν νὰ βγάλω μόνος μου δίσκον εἰς τὰς Ἀθήνας, κρούων τὴν θύραν τῶν βιβλιοπωλῶν καὶ ἀπάντων τῶν δυναμένων νὰ δώσουν. Ὁ συνέτακτον ἐγὼ μίαν δῆλωσιν καὶ θὰ εὕρισκον δύο τρεῖς κυρίας, οἰκογενειῶν Μαυρομιχάλη ἢ Κολοκοτρώνη, καὶ θὰ ἐζήτητον παντοῦ χαρτιά, κενθύλια, βελόνας, ράματα, βιβλία καὶ τέλος... σχοινιά διὰ νὰ κρεμασθῶμεν!

Ἐν τοῖς βουλγαρικοῖς σχολείοις, ἐκτὸς τῶν βιβλίων, οἱ μαθηταὶ ἔχουσιν ὑπὸ τὴν διάθεσιν των, ἀνὰ τρεῖς, καὶ εἰς Δεξικὸν πρὸς εὐκολίαν των. Οἱ διδάσκαλοι τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Ρουμούνων ἐργάζονται μετὰ στοργῆς καὶ ἐμπνέουσι τὴν πεποιθῆσιν εἰς τοὺς μαθητάς, οὔτινες **ἐξέρχονται πολιτικῶς κατηρτισμένοι.**

Ἐμεθεα καλλίτεροι ἄρα γε εἰς τὰ προξενικά μας; Ἐχομεν προζένους; Ἐχομεν γραμματεῖς προξενείων; Ἄν ἐβλέπατε τοὺς Ρουμούνους γραμματεῖς πῶς ἐργάζονται, πῶς τελεσιφοροῦν! Τί ἐργασίαν θέλετε νὰ κάμῃ ὁ κ. Λόντος; Καλὸ παιδί, ἀγαθώτατος νέος, καλὸς ἴσως διὰ τυπικὴν ὑπερησάν, ἀλλὰ παραπάνω ὅχι! Ὁ Νομικὸς ἐζήτηε χοροῦ

εἰς Βιτωλία, εἰς Ρουμουνία διασκεδάσεις καὶ εἰς Βάρναν κατὰ χρέεις. Ὁ δὲ κ. Τσιμπουράκης; Ἄς μὴ ἀναφέρω τί ἐγένετο πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Προξενείου, ὅταν διηθύνεν αὐτό. Καὶ ὁ κ. Λογοθέτης; Καὶ ἂν θέλῃ, τί δύναται; Μετὰ τίνων νὰ συνεργασθῇ; Τίνα εἶνε τὰ ὄργανά του; Θέλετε νὰ μ' ἀκούσετε; Ἦθελα ἐδῶ γενικὸν προζένον τὸν γραμματέα τῆς ἐν Βιέννῃ πρεσβείας μας κ. Γεννάδην. Ἰσως θὰ ἔκαμνεν αὐτός τι. Θέλετε νὰ μ' ἀκούσετε ἀκόμη; Ἐνόςφω ἐν Κωνσταντινουπόλει μένει πρέσβυς ὁ Κουντουριώτης, ὅλα τὰ ἐν Τουρκίᾳ προξενεῖα εἶνε κατὰ τὰ δύο τρίτα νεκρά. Τιμῶ τὸν ἄνδρα, γεραίρω τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ εὐρίσκω ἐθνοβλαβὴ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμονὴν του. Θέλετε καὶ ἀγγλικὰ; **The right man in the right place!** Στείλατέ τον εἰς Ρώμην ἀρχιπρέσβυν, στείλατέ τον εἰς τὴν Πετρούπολιν αὐτήν, ἀλλὰ ἀπομακρύνάτε τον ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ ὑποκάθω τὸν κ. Δεληγιάννην μέγαν εὐεργέτην, ἂν πρωτοπουργὸς ἐλθὼν περιορισθῇ νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ μόνον: ν' ἀνακαλέσῃ ἥτοι νὰ μεταθέσῃ τὸν κ. Κουντουριώτην. Ἐνόςφω μένει αὐτὸς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ κατὰστασις τῆς Μακεδονίας θὰ ᾔνε ἡ αὐτὴ καὶ χειρότερα.

Ὁ ἐν Βιτωλίαις προζένος ἡμῶν—τί νομίζετε;—καὶ αὐτὸς ἐνυάχητε· ζῇ μεμονωμένος, δὲν ἔχει οἰκογενεῖαν· καλὸς πολὺ, στερεῖται ὅμως ἀντιλήψεως, δὲν ἔχει πρωτοβουλίαν, ἀμοιρεῖ δὲ ἐκεῖνου, ὅπερ ὀφείλει νὰ ἔχῃ πᾶς ἐν Μακεδονίᾳ προζένος: **ἡλεκτρισμὸν καὶ γνώσιν διαχειρίσεως** ἀνθρώπων! Δὲν μὲ ἐννοεῖτε; Τόσφ χειρότερα διὰ σᾶς!

Διότι μὴ νομίζετε, ὅταν ἀκούητε περὶ Ἑλλήνων Θεσσαλονίκης, ὅτι πρόκειται περὶ ἀνθρώπων, οἵτινες ἐν καὶ μόνον ἔχουσι πάθος· πῶς νὰ σώσωσι τὴν φυλὴν των καὶ τὴν ἱστορίαν των καὶ τὴν σημαίαν των ἀπὸ τῶν περιστοιχούντων αὐτοὺς ξενικῶν κινδύνων. Οἱ ἄνθρωποι ἔχουσιν τὰ πάθη των, τὰ συμπεριφέροντά των, καὶ τὰς διαίρεσεις των. Ὁ δὲ πολὺς λαὸς πάσχει ποῖαν τινα ἀγκισθησίαν, χρῆζουσιν διεγερτικῶν, διεγερτικῶν. Θέλετε μίαν εἰκόνα **ροκοκό**; Ἰδοὺ τὴν; **Ζωὴ** ἐν γένει—ὅπως τὴν ἐννοοῦσιν οἱ ἐθνολόγοι καὶ οἱ πολιτευτῆς—λείπει. Κοντζαμπασήδες, ζοχαδιακοί, φέροντες ἐπάνω των τὴν ἐπιτροπὴν μακρὰς δουλείας· ἐμποριδιά τινα πεπτωκότα, ὀλίγοι ἀπαιμαχοὶ πλούσιοι· μία ὀγκώδης μάζα ἀορίστου πατριωτικῷ αἰσθημάτων ἀνευ κέντρου καὶ πυρῆνος, ἀνευ ἰδίως προπρογράμματος καὶ ὑπακοῆς πρὸς ἀνώτερον πρόσωπον· ἄλλοτε ἡμᾶς αἰσθημάτων ζωηρῶν, ὡς μέλας οἶνος τῆς ὀνομαστῆς Νικαύσης μας· ἀλλὰ τὸ αἰσθημα ἐκεῖνο ἐξητμήθη, τὸ διεδέχθη ρυπαρὸν κατακάθισμα κυνισμοῦ καὶ ἀδιαφορίας· τὰ κυνικώτερα σατυρικά φύλλα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ βορβόρου ἐδηλητηρίασον ἐδῶ κόσμον καὶ ἐκείνη ἡ μικρὰ, μωρὰ, ἡ ξεθυμασμένη ἡμερησία δημοσιογραφία τῶν Ἀθηνῶν, μετὰ τὰς σαχλαρὰς εἰδήσεις καὶ μετὰ τὰ νεκρολογικὰ ἢ πανηγυρικὰ διάφορά τῃ, ἐσῶστε τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἰδίων Ἑλλήνων· προσθέσατε κοινωνικὸν σύστημα διστραμμένον, ἐξαντλητικὸν φυλῆς καὶ δυνάμεως· αἱ οἰκογενεακαὶ ἀνάγκαι συνέτριψαν μυριάδας καὶ μυριάδας πάλιν ἐροκάνισεν ἡ δύστηνος ἀγαμία, χιλιάδων κορασίων μαραινομένων, ἐλλείψει νοδῶ, προικῶς, καὶ ἐγχεσθῶν καὶ ἐνεκα τῆς μανιώδους πολυτελείας. Ἰδοὺ εἰκὼν· εὐφράνθη ἡ ψυχὴ σας; Χρεῖσταις τόρα καὶ ἐνεργήσατε καὶ ἄλλας εἰσπράξεις ὑπὲρ ἀνδριάντος τοῦ Γαμβέττα καὶ βάλλατε καὶ τοὺς προζένους νὰ εἰσπράττουν καὶ ἐδῶ ἂν θέλῃτε, ἐνεργήσατε ἐράνους καὶ πρὸς ἔγερσιν ἀνδριάντος καὶ εἰς τὸν λαυρῶν ἀκόμη· ἀρκεῖ νὰ ᾔνε ξένος ὁ πρῦτανος ὁ Κυριακὸς νὰ ᾔνε καλὰ καὶ ὁ φιλήμων, πανηγυρικήν του ἀκόμη καλλίτερα.

Ἰδοὺ ἐγὼ τί φρονῶ: **οἱ δοῦλοι λαοὶ ζητοῦν ὁδὴν**

**γούς καλοῦς, καὶ τὸ αἶσθημα ἀμέσως ἀναγεν-
νᾶται·** διότι εἶνε ὡς ὁ φωνιζ. Αἶσθημα ὑπάρχει βαθύ, σοβαρόν,
δυνάμενον νὰ θαυματουργήσῃ; Ἀλλὰ ποῦ οἱ ὁδηγοί; Ποῦ οἱ ἐξ
Ἑλλάδος ἄνδρες; Ὀλίγον ἀκόμη καὶ θὰ ἦνε ἀρχά. Ὀλίγον
ἀκόμη καὶ οἱ Ἕλληνες θὰ γίνωμεν ὡς Αὐστριακοί· θὰ ζητοῦ-
μεν νὰ κάμωμεν προπαγάνδα· νὰ προσελκύσωμεν ξένους·
καὶ ὄχι νὰ ἀδελφωθῶμεν ἀδελφοὶ μετ' ἀδελφῶν. Πόσους ἐγ-
καταλιμπάνομεν εἰς τὴν τύχην των; Πόσα εἶνε τὰ θύματα
τῶν ἐπαναστάσεων; Πότε ἐσκέφθη νὰ ζητήσῃ ἀνδρικῶς ὑπὲρ
αὐτῶν ὁ κ. Τρικούπης; τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συνθήκης τοῦ Βε-
ρολίνου; Εἶνε μέσα; Ὁ Κουντουριώτης διὰ τῆς ἀδρανείας
του τοὺς χῶναι παραμέσα. Τίς φροντίζει περὶ αὐτῶν; Τίς
περὶ τῶν οἰκογενειῶν των; Ἀκούσατε καὶ ἐν ἄλλοις σεις αὐ-
τοῦ· **ἡ φυλὴ τῶν μωρῶν ἐξέλειπεν·** καὶ χάριν ὁμῶν
δὲν ἀναγεννᾶται. Θέλετε ὁπαδοὺς; Ἐξασκήσατε προστασίαν!

Τίς ἐσκέφθη νὰ κινήσῃ τὴν Μακεδορίαν διὰ τῆς Μακε-
δορίας; Ὁ κ. Δοκός, ἡ δ. κ. Λογοθέτης; ἡ δ. προϊστάμενος αὐ-
τῶν κ. Τρικούπης; Τίς ἐζήτησε νὰ φέρῃ τὴν Μακεδονίαν εἰς
συνάφειαν μετὰ τῆς Ἑλλάδος; Τίς ἐνόησε νὰ εἰσπαγγῇ τὴν
βουλγαρικὴν γλῶσσαν εἰς τὰ σχολεῖά μας; Τίς ἐφάντασθη
νὰ ἐπιδοράσῃ ἐπὶ τῶν Πελοποννησίων μοναχῶν τοῦ Ἀθῶνος,
νὰ μὴ πωλοῦν τὰς ἐπάλλξεις μας εἰς τὸν πανσλαβισμόν; Οὐ-
δεὶς; Ἀλλὰ τότε καὶ οὐδεὶς δικαιούσθω νὰ ζητῇ Μακεδο-
νίαν ἑλληνικὴν, τότε συγκροτήσατε ὅλοι μίαν φυλὴν προδο-
τῶν, τότε σχηματίσατε μίαν εὐρεῖαν αἵρεσιν αὐτοκτονούντων
καὶ γράψατε ἐπὶ τοῦ Πανελληνίου τάφου ὅτι ὁ Ἑλληνισμός
ἀφ' οὗ ἐρόδισεν, ἐμεσουράνησεν, ἠνδραγάθησεν, ἡμίνατο, ἐδιώ-
χθη, ἐκρεουργήθη, ἐπέζησεν ἐπὶ τέλους ὑποκτόνησεν συν-
ταγματικώτατα.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Σήμερον ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες σειράν φλογερῶν ἐπι-
στολῶν ἐκ Μακεδονίας. Ὁ γράφων γνωρίζει τί γράφει. Ἐ-
σκεπτόμεθα ἂν πρέπει νὰ δημοσιεύσωμεν ὅλας τὰς ἀλγεινὰς
ἀποκαλύψεις του. Ἐπὶ τέλους δὲν ἐδισταξάμεν. Ἄν πρό-
κειται ν' ἀποθάνωμεν, ἅς ἀποθάνωμεν ἐν τῷ φωτί. Ὁ ἀνα-
γνωστῶς μετ' ἐνδιαφέροντος, θὰ συγκινήσουν, θὰ μεταβά-
λουν τίποτε; Ἡμεῖς ἐκπληροῦμεν τὸ θεωρητικόν μας καθή-
κον. Εἰς τὴν πρακτικὴν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνακατωθῶμεν,
διότι ἡ πρακτικὴ ἀπαιτεῖ ρευστότητα χαρακτῆρος μὲ ἢ ὁ
Θεὸς δὲν μᾶς ἐπρόκρινε.

Τὰ Κοινοτικά τῆς Θεσσαλονίκης ἐξετραχύνθησαν εἰς τὸ
μὴ περαιτέρω. Διηρέθη ἡ Κοινότης εἰς Δεσποτικούς καὶ εἰς
μὴ Δεσποτικούς. Οἱ πρῶτοι δὲν θέλουν τὸν γυμνασιάρχην
κ. Οἰκονόμου καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ· οἱ δεῦτεροι τὸν θέλουν. Οἱ
πρῶτοι, ἔχοντες μετ' ἑαυτῶν καὶ τὴν ἐξουσίαν, ἐπράγισαν
τὰς θύρας τοῦ Γυμνασίου ἵνα μὴ εἰσέλθωσιν οἱ ἀφωρισμένοι
αὐτοὶ δεσποτικοί. Οἱ δεῦτεροι, ἐπὶ κεφαλῇς ἔχοντες τοὺς ἐ-
φόρους τοὺς ἰδικούς των—διότι δύο εἶνε αἱ ἐφορίαι—ἐθραυ-
σαν τὰ κλειθρα καὶ κατέλαβον τὸ Γυμνάσιον. Οἱ πρῶτοι ἐ-
πεκαλέσθησαν τὴν στρατιωτικὴν ἀρχὴν καὶ δραμόντες
μπιμπασίδες, μὴλαζήμηδες καὶ στρατὸς ἐξεδιώξαν τοὺς κα-
ταλαβόντας. Ἔως ἐδῶ φθάνουν αἱ λιπρότάται εἰδήσεις. Τί
νὰ γράψωμεν περὶ αὐτῶν, πῶς νὰ τὰς σχολιάσωμεν, ἀγνο-
οῦμεν. Τὸ καλλίτερον ἦτο νὰ μὴ τὰς ἐγράφομεν, καὶ τὸ καλ-

λίτερον πάλιν νὰ ἐλάβανον χώραν τὰ γινόμενα. Οὗτος
ὁ ἐμφύλιος ὁμοῦ πόλεμος ἐρχόμενος ἐν κρίσει στίγ-
μῃ εἶνε δεινὴ μαχαιριὰ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ,
κακουργοὺς δὲ καὶ ἐγκληματοῦς καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ καὶ
καταπροδίδουσι τὴν πατρίδα ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος!
Αὐτὰ διὰ σήμερον. Ποία δὲ σύμπτωσις ἐπὶ τοῖς ἀγγέλμα-
σιν αὐτοῖς νὰ δημοσιεύωμεν καὶ τὴν σημερινὴν πρώτην ἐπι-
στολὴν τοῦ ἐκ Μακεδονίας ἡμετέρου ἐρευνητοῦ, ὅστις ἴσως
καὶ προσέβλεπεν τὰ γενησόμενα ὅταν διὰ τοιοῦτου χρωστῇ-
ρος ἐγράφε τὴν εἰκόνα τῆς Θεσσαλονίκης.

Μέχρι καὶ τοῦ νὰ ζητήσουν οἱ ἀλιτῆριοι ἀπὸ ἐδῶ δεύτε-
ρον Γυμνασιάρχην καὶ νέους καθηγητὰς διὰ νὰ συστήσουν
νέον Γυμνάσιον, καὶ διαιρεθῶσι πλέον ἐπισημώτατα εἰς δύο
Κοινότητες προσέβησαν! Εὐτυχῶς εὐρέθησαν ἀγαθοὶ πολί-
ται καὶ ἐμπόδισαν τὸ τοιοῦτο.

Δικαιότατον μέτρον ἔλαβε τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας·
ἐναντίον τῶν μαθητῶν τῶν ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων εἰς
τὰ γυμνάσια προσερχομένων πρὸς ἐξέτασιν καὶ κατάρταξιν.
Ἐπειδὴ καθηγηταὶ ἐκ τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκόντων διδά-
σκουσι καὶ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια ἐν οἷς οἱ προσερ-
χόμενοι μαθηταὶ ἐφοίτησαν πρότερον καὶ ἐπειδὴ ὡς ἐκ τού-
του οἱ καθηγηταὶ ἐνδεχόμενον νὰ χαρισθῶσι κατὰ τὴν ἐ-
ξέτασιν, ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου διατάσσει νὰ μὴ γίνων-
ται δεκτοὶ οἱ μαθηταὶ οὗτοι πρὸς ἐξέτασιν ἐν γυμνασίοις
ὅπου διδάσκουσι καθηγηταὶ τοιοῦτοι. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς πάν-
τα τὰ γυμνάσια τῶν Ἀθηνῶν ὑπάρχουσι καθηγηταὶ διδά-
σκοντες καὶ εἰς ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, οἱ ταλαίπωροι μα-
θηταὶ εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας
πρὸς ἐξέτασιν. Καὶ οὕτω ἀναλαμβάνουν καὶ αἱ ἐπαρχαὶ κά-
ποια δικαιώματα ἀπέναντι τῆς πρωτευούσης! Ἀναλαμβάν-
ουν δὲ καὶ τὰ Γυμνάσια τὰ δικαιώματά των ἀπέναντι
τῶν μωσχαναθερμμένων ἰδιωτικῶν!

Δι' ὅτι ἐγράφομεν χθὲς περὶ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων
πληροφοροῦμεθα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐσκέφθη ἤδη
καὶ κατάρτιζε δι' ἐγκυκλίου ἀκριβέστατον ἐξελεγκτικὸν πί-
νακα περὶ τῶν ὑφισταμένων σχολείων, ὧν οὐδὲ ἅπλους κα-
τάλογος ἕως τῶρα ὑπῆρχε. Μετὰ δὲ τὴν συγκέντρωσιν τῶν
πινάκων ἐξ ὧν τῶν νόμῶν θὰ γίνῃ ἡ δέουσα περὶ αὐτῶν
φροντίς. Τὴν περιμένομεν λοιπόν, ὡς ἀναμένομεν καὶ ἐπιθεώ-
ρησιν τῆς τροφῆς καὶ τῶν μαγειρειῶν τῶν λεγομένων Λυκείων.

Εὐλογία. Νέα πάλιν κρούσματα ἐν Ἀθήναις· ἐστία κεν-
τρικὴ ἐπιμένει ἡ ὀπισθεν τοῦ Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου συν-
οικία. Ἐν Πειραιεὶ ἐξακολουθεῖ ὁ ἐμβολιασμός, δαμαλισθέν-
των πάλιν κατὰ τὴν συνοικίαν Λάκκαν Βάβουλαν 83 ἀτόμων.
Ἐνεβολιάσθησαν δὲ καὶ ἐδῶ 20 βρέφη ἐν τῷ ΣΤ' τμήματι.
Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς κυβερνητικῆς ἀδιαφορίας θὰ ἔ-
χωμεν καὶ τρίτην φορὰν τὴν εὐλογίαν ἐντὸς διατίας **ἐπειδη-
μικῶς.**

Παιδοκτονία. Εἰς τὸ χωρίον Μπράμον τῆς Λεβαδείας
ἡ χήρα Πανηγίου Ἀναστ. Μωραΐτη ἐφωράθη ὡς παιδοκτόνος
καὶ συνελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου. Βεβαίως τὸ φανερὸν ἦτο
καρπὸς κρυφῆς ἀμαρτίας ἀφ' οὗ δὲν ἦτο χῆρα!